

SME, 20. 2. 2017

Nezdravé ozdravenie poisťovne

Plán, ktorý by mal postaviť na nohy Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, má veľa slabín. Najväčšou by bolo, ak sa by poisťovňa dostala k akciám štyroch dobre fungujúcich ústavov.

Autor bol ministrom zdravotníctva v rokoch 2002 až 2006, je členom tímu SaS pre zdravotníctvo

Na jeseň minulého roku vypukol menší škandál. Manipuláciami s technickými rezervami Všeobecnej zdravotnej poisťovne za druhej Ficovej vlády, zlou politikou nákupu zdravotnej starostlivosti, ako aj nebývalým zasahovaním do riadenia a stratégie poisťovne niektorými vládnymi politikmi sa stalo, že sa poisťovňa dostala do problémov s likviditou a solventnosťou.

Menej bolo medializované, že ani nové vedenia poisťovne a Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nekonali včas a v súlade so zákonom. Informácie prišli až začiatkom októbra 2016, v čase, keď sa skončila možnosť poisťencov zmeniť poisťovňu.

Všeobecná zdravotná poisťovňa nakoniec bola prinútená vypracovať ozdravný plán, ktorý má zabezpečiť zlepšenie hospodárenia. Samotný plán má šesť častí a napríklad v časti týkajúcej sa nákupu zdravotnej starostlivosti je 22 úloh. V inom bode sa rieši odpredaj málo likvidných pohľadávok.

Ozdravný plán definuje potrebné náklady na jeho realizáciu – tie by nemali byť žiadne – úspory z vlastnej prevádzky, v objeme štvrtiny výdavkov na tetu Anku a externé faktory.

Diabol je v detailoch

Takto vypracovaný plán úrad pre dohľad schválil a je vymaľované. Diabol však drieme v maličkostiach. Všeobecná chystá škrtky na mieste, kde naozaj nesmú byť, napríklad na inovatívnu liečbu tých najťažších ochorení alebo na lieky, a to plošným znížením úhrad.

Zníži preplácanie drahého špeciálneho zdravotného materiálu, avšak nemocniciam, ktoré následne s neistým výsledkom musia vyjednávať s dodávateľmi, s ktorými už majú vysúťažené ceny.

Chcú predať nedobytné pohľadávky v objeme vyše 120 miliónov eur, uvažujú o cene 15 percent – kto im to dá? Nikoho netrápi, ako je možné, že majú toľko nedobytných pohľadávok, ako robili správu inkasa. Chcú zlepšiť revíziu činnosť, no nie medicínsku revíziu – stručne povedané kontrolu oprávnenosti liečby – ale tzv. výkaznícku revíziu, či sú papiere v poriadku.

Spomedzi externých vplyvov na roky 2018 a 2019 uvažujú o znížení sadzieb DPH z desať percent na nulu, to však má v kompetencií vláda a parlament.

Čo sa chystá v poisťovni?

Takto by sa dalo pokračovať ďalej, plán má napokon 22 strán. Dá a povedať, že ozdravný plán je nepresvedčivý, málo konkrétny, je v rovine úvah trochu aj zbožných želaní. Môžeme úspešne pochybovať, že Všeobecnej zdravotnej poisťovni pomôže. A pôvodne nezávislý úrad pre dohľad, dnes plne závislý od vlády, tento nezdravý ozdravný plán schválil.

Zákon predpokladá, že ozdravný plán je verejne dostupný a prinajmenšom ho mali oponovať odborníci. Na stránke Všeobecnej ani úradu ho však nenájdete.

Úplne neverejne a v tichosti sa však pripravuje ešte iná **akcia**. Všeobecná zdravotná poisťovňa sa má stať, údajne na určitý čas, držiteľkou akcií štyroch ústavov, troch kardio- a jedného onkologického.

Poslanec Beblavý zvolal tlačovú konferenciu, kde vysvetľoval, že môže prísť k privatizácii týchto ústavov odpredajom týchto akcií, ktoré by namiesto štátu držala Všeobecná – mimochodom všetky jej akcie tiež drží štát.

Je to, samozrejme, nezmysel a od opozičného politika z iného spektra, ako je **Fico** a spol., je takmer smiešne strašiť privatizáciou. Naopak, bola by veľmi potrebná pre celé zdravotníctvo, len vzhľadom na Ficovu lásku k súkromným investorom sa sem akosi kupujúci nehrnú.

Problematický prevod

Akcie v rukách Všeobecnej majú úplne iný význam, pretože zrazu a zadarmo sa zlepšia jej aktíva, a teda aj (na papieri) solventnosť. Nebude mať viac peňazí, ale bude mať zlepšené parametre. Všetky ostatné argumenty sú zástupné.

Zákon nezakazuje, aby poisťovňa vlastnila nemocnice a naopak. Povážlivé to je v prípade štátneho vlastníctva, pretože po prvé štát podniká nie so svojimi peniazmi, ale s našimi a straty jeho podnikov sú našimi stratami, ktoré my zaplatíme.

Po druhé, poisťovňa bude ešte v dominantnejšom postavení ako doteraz. A to veľmi nepriaznivo ovplyvňuje trh a výhody z neho plynúce.

Po tretie, bude vo významne väčšom konflikte záujmov ako doteraz, pretože nielen že poisťuje a poskytuje starostlivosť vo svojich nemocniciach, ale aj zákony si upravuje pre toto svoje podnikanie. To môže byť veľmi nebezpečné. Ani samotný „prevod či odovzdanie“ akcií nie je jednoduché, platia tu viaceré zákony a bezodplatne to nepochybne nejde.

Po Ficovi potopa?

Ak niekto chce takýmto spôsobom obísť zákaz neoprávnenej štátnej pomoci, je úplne vedľa. Robert Fico získal významnú časť svojich voličov antireformou zdravotníctva. Bolo to populisticky jednoduché, ľuďom sa sľubované pečené holuby páčili. Dnes však majú vrabce na streche.

Chcel zakázať zisk a keby sa mu to bolo podarilo, tak by bol v podstate zakázal aj stratu Všeobecnej zdravotnej poisťovne, pretože strata je negatívny zisk. Z ideologických dôvodov odmieta úhrady pacientov, avšak za jeho pôsobenia platia niekoľkonásobne viac.

Poisťovne majú poisťovať riziko pacientov, ktoré však nie je definované, pretože nie je v obyčajnom nariadení vlády definovaný rozsah nároku na hradenú starostlivosť z verejného poistenia. Prvýkrát za takmer rok preukázal minister Drucker nejakú kreativitu, transakcia s akciami štyroch ústavov však dosť pripomína obchádzanie zákonov prinajmenšom – okrem už spomenutej neoprávnenej pomoci spomeňme aj zákon o narábaní s majetkom štátu.

Výsledkom môže byť, že aj tie štyri ústavy, ktoré doteraz fungovali skvelo, sa dostanú do problémov. Namiesto systémových krokov len kamufláž a špekulácia. A stále platí základná idea vlády Fica a spol. v duchu „Po nich potopa“.

Rudolf Zajac